

ПИТАННЯ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ В КОНТЕКСТІ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ ТРАДИЦІЇ

Васильєва І.В., Шевченко С.Л.

*Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, Київ, Україна
ivafilos1403@gmail.com;
ex.theology@gmail.com*

Налагодження діалогу з релігією, публічне обговорення найдискусійніших проблем з позицій світської та релігійної етики постає нагальною потребою сучасного постсекулярного, плюралістичного суспільства. Універсальна система цінностей та світоглядних настанов, що властива християнській духовній традиції, може бути не тільки основою для розв'язання контраверсійних проблем біомедичної етики (аборти, евтаназія, клонування, допоміжні репродуктивні технології та ін.), а й протиположною сцієнтистсько-технократичним, релятивістським та ліберально-радикальним підходам.

Християнська культура мала визначальний вплив на розвиток біоетики в Європі. Як відомо, перші біоетичні підходи у західній культурі (20-і рр. ХХ ст.) були пов'язані з іменами А.Швейцера та Ф.Ягра, які плідно поєднували наукову, гуманістичну і пасторську діяльність. У контексті цього впливу, а також персоналістичної біоетики, загальноєвропейських цінностей можна розглядати й обґрунтування європейських принципів біоетики у міжнародному дослідницькому проекті БІОМЕД II. Означені підходи, у певній мірі, є суголосними християнським антропологічним та етичним засадам.

В основі християнської антропології лежить розуміння людини як образу і подоби Бога, тобто у самій людській природі відображена Божественна природа Абсолюту, невід'ємна свобода і богоподібна гідність людської особистості. Тому будь-які намагання «безмежно вдосконалити, підправити природу людини», поліпшити її

фізичні та розумові якості, забезпечити безсмертя за допомогою новітніх технологій є гріховним втручанням людини у Боже творіння і промисел, наслідком якого стане втрата власне людської ідентичності, заміна її «постлюдиною», «технолюдиною» тощо.

Методологічне значення у філософії медицини, біомедичній етиці має підхід до людини в її цілісності, єдності та взаємозв'язку духовного, душевного та тілесного, притаманний християнській релігійній традиції. У сучасній християнській антропології сформульовано поняття «тілесної особи» – не може існувати людська особа, яка і не була одночасно «Я» тілесним і «Я» духовним. Папа Іван Павло II писав про «одухотворене тіло» і «втілений дух».

У контексті вищезазначеного стає закономірною оцінка штучного переривання вагітності як гріха, ідентичного вбивству, притаманна всім християнським конфесіям, застережень стосовно застосування ДРТ, зокрема екстракорпорального запліднення. Життя людини, відповідно до сучасних підходів у християнстві починається з зачаття людини, «... дух вже в ембріональному стані тіла формує його. Всім клітинам тіла притаманна духовна енергія, оскільки вони є живими, а життя від духа» (свт. Лука (В.Войно-Ясенецький)). Тому людська істота має бути шанована як людська особа від моменту свого зачаття до природної смерті.

ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МЕЖ ТІЛА ТА ТІЛЕСНОСТІ У КОНТЕКСТІ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ

Місержи С.Д.

*Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, Київ, Україна,
yevgennn@ukr.net*

Розробка і впровадження новітніх технологій в сучасній медицині поставило перед соціально-гуманітарними науками завдання переосмислення детермінантів і